

"ישיבישע בלאט" "לאמדעס" ב"דף היום" בשו"ת ומ"מ

דף י'

שלשה משקין אסורין משום גילוי, ובדין משקין מגולין בזמן הזה, עי' תוס' ע"ז לה. ובטוש"ע יו"ד קטז, עי"ש פתחי תשובה בשם הש"ה ובשם הגר"א, ועי' פרי חדש מה דינו בשאר משקין..

השוחרט בסכין ונמצאת פגומה, וכתבו בראשונים דאירי שהיתה סכין בדוקה, דאל"כ אף אם נאבדה אחר השחיטה פסולה, והטעם עי' רא"ש ומאירי, וע"ע שו"ע יח' יד' שכן פסק, ובבאור הגר"א שם הביא סיעתא לזה מהלשון 'עד שיוודע לך במה נשחטה'.

עוד נחלקו הראשונים האם לרב הונא שפסולה הוא רק בנמצאת פגומה או גם בנאבדה, דדעת הרא"ש והרשב"א דבנאבדה מותרת, ודעת הרמב"ן והרא"ה דבנאבדה נמי אסורה, עי' בדבריהם על הגמ' ובמשמרת ובדק הבית א' א', ועי' באחרונים פנ"י רעק"א שדנו בדבריהם ובעיקר בדעת הרמב"ן והרא"ה.

שמא בעצם נפגמה וכו' ואין הכוונה ספק ותלייה, אלא קרוב לודאי, ולכן מדמה אותו ל'אין ספק מוציא מידי ודאי', ואף שתמיד הכוונה שמצב הספק סותר לודאי ולכן אינו מוציאו מחזקתו, והכא יכולים להיות שניהם שתפגם הסכין בעור ובעצם, אלא שכיון שעצם קרוב לודאי פוגם לעומת העור שהסיכוי קלוש הוא פגימת הסכין בעצם כודאי לגבי העור, עי' בעל המאור, רמב"ן רשב"א ומאירי, וביאר לפי זה למה רק כאן מקשה ממקוה, ולא מחבר ושפחה כשאר מקומות.

ונמצא עליו דבר חוצץ, הלשון נראה שמיירי גם במיעוט הגוף שהוא דרבנן, ובכל מחמיר עליה בספיקות, והטעם עי' פנ"י עירובין ד: ואור שמח מקוואות ד' ב'.

והא הכא דודאי טבל וכו', והקשו הראשונים למה לא הזכיר בקושיא דאירי בנתעסק באותו המין דהלא גם בסכין איירי בשיבר בה עצמות ועל זה הקושיא? עי' תוד"ה והא שזה בא לתרץ, ע"ע רמב"ן ורשב"א חת"ס ותפארת יעקב.

סכין איתרעא בהמה לא איתרעא, ואף שכשרות הבהמה תלויה בסכין?, עי' תוד"ה סכין וברשב"א, וע"ע רשב"א ור"ן האם לפי זה צריך להגיע לסברת אין ספק מוציא וכו', ועי' חת"ס לקמן בע"ב שתללה בזה שתי הלישונות בשיטת רב יוסף.

נשמטה הגרגרת וכו', וכו' ועי' סתירת דברי הרש"י בין ד"ה שחט לד"ה נשמטה אי באופן כזה הוי נבילה או טריפה, עי' תפארת יעקב.

והנה יל"ע דאי נימא דהוי רק טריפה למה חשיב 'ספק בשחיטה?', עי' רשב"א לקמן ע"ב בשם רבינו יונה דגם בספק טריפה נשאת בחזקת איסור והטעם עי' שב שמעתא ה' ט' דרש"י ור"י לשיטתם דמחזיקין מאיסור לאיסור, ולכן חזקת אבה"ח ממשיכה לאיסור אחר שחיטה, ועי"ש בפרק ה' מה שהקשה ובשערי יושר ש"ב יח"יט'.

ע"ב

כשייבר בה עצם, עי' רש"י ורמב"ן שנחלקו כשחתך בה עצם בהולכה והבאה מה דינו, ועי' בר"ן הנ"מ ביניהם להקל ולהחמיר, וע"ע ברשב"א.

ועי' שו"ע יח' טו' מה הדין בשיבר עצם המפרקת, ועי' טז' וש"ך שם, ועי' חשק שלמה.

אימא בעצם המפרקת איפגים, ולרש"י איירי שודאי נגע במפרקת, והרמב"ן והרשב"א ס"ל שרב חסדא בא להכשיר גם כשאין ודאות שנגע במפרקת, ועי' מלא הרועים.

וטרף רב יוסף עד תליסר חיותא, ועי' תפארת יעקב מהו הלשון עד.

כרב הונא ולמיפסל בקמיינתא או כרב חסדא ולאכשורי בתרייתא, מהו הלשון קמיינתא עי' ברשב"א, ולמה קרי ליה לאפסולי, לרמב"ן ולרא"ה דפסלי בנאבדה הסכין, עי' בשיטמ"ק, וכמאן הלכה עי' רש"י ורא"ש ובעל המאור, ורשב"א בשם הראב"ד.

אי הכי תיבעי בדיקת חכם, ועי' רשב"א למה לרב הונא ניח"ל שא"צ חכם, ע"ע ראש יוסף חשק שלמה וחת"ס.

עד אחד נאמן באיסורין, והמקור לזה, עי' רש"י וראשונים כאן, וע"ע רש"י ותוס' גיטין ב:.

מנא הא מילתא דאמור רבנן אוקי מילתא אחזקה, הטעם שמברר המקור לחזקה דווקא כאן, עי' פרש"י וברמב"ן והרא"ה והמשותף לכולם שכאן רואים שהולכים בתר חזקה אף לקולא, ועי' חת"ס כאן שביאר יפה את סוגי החזקות השונות.

עוד בדיני וגדרי חזקה, עי' לשון הרמב"ם בפיה"מ נזיר ט' ב' ועי"ש תיו"ט, ובגדרי החזקה אי הוי בירור או הנהגה, עי' שערי יושר ש"ב פ"ב, ועי' נתיה"מ לד' טו'.

תוד"ה ודילמא הקשו דאולי מטמא את הבית מדין ס"ט ברשוה"י, עי' תי' ועי' תפארת יעקב, ובחידושי הגר"ח קל' ביאר דהכא לא שייך לטמאות מדין ספק טומאה עי"ש.

במה שהקשו עוד מנין יהיה מכאן מקור להיכא שאורעה החזקה, ע"ע שיטמ"ק ותוס' רא"ש, וכן בתפארת יעקב, ובמה שהקשו בד"ה אלא איך נלמד מכאן לקולא עי' רמב"ן.

באחרונים הקשו דנגעים זה חזקת הגוף וא"כ איך נלמד מבית המנוגע לחזקת הדין הקלה יותר (עי' ש"ש א' טו'), ועי' שערי יושר ב' א' וכן בקוב"ש כתובות רסה'.

והסגיר את הבית, והיאך נעשית הסגרה זו, עי' ברש"י כאן, ובמפרשים בנדרים נו: שמשמע שזה במעשה, וברמב"ם טומ"צ יד' ה' ושם במל"מ מבואר דנעשה בדיבור ועי' רש"ש, ועי"ש מה הדין בהסגיר בעודו בבית אי מהני בדיעבד.

תניא דלא כרב אחא בר יעקב וכו', ואיך ההוכחה דלא כוותיה, עי' רש"י ורמב"ן שיטמ"ק ורשב"א, ועי' בר"ן.

כגון דקיימי דרא דגברי וכו', עי' תפארת יעקב למה צריך גברי ולא מספיק אחד, וכן למה לעיל צריך לאוקמי שיצא דרך אחוריו ולא שיצא רגיל והסתובב והסגיר.

לע"נ הג"ר חיים בן-ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשנח'

**ל"ישיבישע בלאט" מהדורה מתוקנת ומורחבת, או לקבלת הדף מידי יום שלח בקשה ל-
7652935@gmail.com ואנו נשלח לכם בל"ג מידי יום.**